

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre	6 frt — kr
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ 50 „
Egyes szám ára	6 „
Külföldre egy évre	8 „ — „

Megjelenik hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZEKELYFÖLD.

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos garmond-
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr., s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyílttér” rovatban
közlendő cikkekért soronként
10 kr. fizetendő.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁBAN:

Sprencz György szerkesztő lakásán.

A lap beltartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetmények, nyílttéri cikkek, stb. a kiadóhivatalban fogadtnak el.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

Egy szó a székely vasut kérdéséhez.

Orbai-szék, 1886. okt. 21.

Élénk érdeklődéssel és feszült figyelemmel kíséri bizonyára az államnak minden józanul gondolkozó polgára az ugynevezett „Székely vasut” ügyének kibontakozását, mint a székelység vagyonyosodása s ezzel kapcsolatos szellemi emelkedésének, de egyuttal a magyarság, a magyar állam izmosodásának eszközt. Csoda-e tehát, ha mindenki örömmel fogadja a lapok azon híreit, melyek e vasutnak, mint szükségesnek, az érdekelt megyék által elfogadását és a megkívántató építési költségek megszárazását tudatták, sőt még annál is többet, hogy t. i. ezen országos fontosságú ügy már a megvalósulás stádiumába is lépett, a mennyiben a nyomjelzés Brassótól Seps-Szentgyörgy felé munkálataiba is vétetett?

De bármily fontos, sőt talán a székelység jövőjének létkérdése fűződik is ezen vasúthoz, mely hivatva lesz ugy az ipar, mint a közgazdaság fejlesztésére, felvirágoztatására s így a lakosság anyagi és szellemi jólétének előmozdítására, sőt félreismerhetlen fontosságú hadászati tekintetben is: mégsem fog az sem népszerű, sem a kívánt eredményt felmutató lenni, ha építési vonalának irányát nem a nép valódi java, az ipar és kereskedelem kívánalmai, hanem egyes pártok pillanatnyi érdeke fogná meghatározni.

Háromszékmegye közelebről lefolyt közgyűlésén ezen vasut költségeinek részbeni fedezésére 4% pótdátot fogadtak el, melyet a megyének összes polgársága fog fizetni, kiknek tehát a költségekhez való járulás kötelezettségénél fogva joguk is van az építendő vasut iránti ohajjaikat, kívánalmaikat az illetékes hatóságokhoz felterjeszteni, sőt ezt annak jóvelmezősége és pedig állandó jóvelmezősége tekintetéből nemcsak joguk, de kötelességük is megtenni.

A mint a lapok eddigi közléseiből a közönség ezen vasut vonalainak irányáról tudomást szerzett, az Brassótól Seps-Szentgyörgy és Kézdi-Vásárhelyen át eszközölne az összeköttetést Csikmegyevel egyfelől, a másik vonal pedig Tusnádon át vonulna Csikmegyébe.

Ezen terv szerint tehát Háromszékmegye egyik, természeti kincsekkel gazdagon megáldott területét, az ugynevezett Orbai-járast, egyáltalában nem is érintené a vasut. Már pedig oly vidéket, mely, hogy egyebeket ne említsék, óriási terjedelmű erdőinek dus fatelepeiben csak most fejlődésnek indult faiparunk folytán megbecsülhetlen vagyont bir,

mely a szállítás folytonossága mellett a vasuti üzletnek állandó jóvedelmet is biztosítana, a tervezendő vasuti vonalból kihagyni, sem pénzügyi, sem közgazdasági tekintetek által nincs és nem is lehet indokolva s ily tervnek komolyan szándékolt létesítése bármely józan és helyesen gondolkodó, a nép s így az állam javát szíven hordó egyén előtt képtelenség.

Szerencsére azonban a létesítendő székely vasutnak ezen irányára még csak előleges tapogatódzás és nem véglegesen elfogadott, megmáshíthatlanul megállapított terv. A mostoha gyermeknek tehát van még ideje jogos igényei érvényesítésének megkísérléséhez. Most még nem késő; néhány hó múlva tán már a dolgok megváltozhatlan rendjébe kellend belenyugodni.

Fel tehát, érdekelt községek! A vasut szükséges; annak létesítése, igaz, teherrel jár, bármily köntösbe öltöztessük is azt, legyen neve pótdát, önkéntes adomány vagy bármi. De mert semmiből semmi sem lesz, ezért ha teher is a vasut létesítése, meg kell lennie; de ha már a jövő, sőt a közel jelen érdeke ezt megkívánja, legyen az alkotandó mű a jövő tekintetéből teljesen megnyugtató, hogy a reá fordított összeg nem hiába kidobott pénz.

Minden e járásbeli községnek van oly nyersterménye, melynek vasuti tömeges és gyors szállítása ugy az időkimélés, mint a fuvarozási költségek aránylagos olcsósága folytán azon község lakóinak javára fogna esni s így a közvagyonosodást kézzelfoghatóan emelné.

Ily körülmények között találkoznánk-e csak egy ember is, ki fel ne emelné szavát azon ohaj nyilvánítására, hogy az építendő székely vasut vonala ezen járás területén haladjon át Kézdi-Vásárhelyre?

S mégis ezen általánosan érzett szükségesség dacára miért nem hangzik egy szó is ezen fontos nemzeti vagyonyosodási ügy érdekében, miért hallgatnak az anyagi érdekeikben olyannyira veszélyeztetett községek, miért tompultak el saját és utódaik létének, jövőjének sorsa iránt, s miért akarnak a dolgok oly rendjébe, mely világos hátrányukat — ha nem romlásukat — idézné elő, néma közönnyel mintegy praedestinált dologba belenyugodni?

Szabad-e ezen fontos ügy tekintetében ily közönyt tanusítani? Megegyeztethető-e az a székely nép életrealitásával, s mege-e általában az ember akarat-szabadságával?

Azt hiszem, sem egyikkel, sem másikkal.

Tudatára kell ébrednie e járás összes lakóinak érdekeik s utódaik veszélyben forgó érdekét illetőleg, s nem szabad, hogy még a késő utódok szemrehányását is magukra vegyék az által, hogy jelenben oly mulasztást követtek el, mely nemcsak saját, de az ők érdekeiket is megsemmisítette. Már pedig a vádat ellentmondás nélkül magukra fogják vonni, ha együttesen nem igyekeznek még a kellő időben oda működni, oda hatni, hogy az építendő vasutvonal e járás területén haladjon át, mert ellenesetben minden természetadta gazdagságuk mellett ugy a közjóllét mint az ezzel karöltve járó közvagyonosodás tekintetében okvetlenül alá fognak hanyatlani, nem bírva ki a vasut által előidézett verseny nyomását, melyet más, a természetől kevésbé megáldott, hasonló anyagokkal kereskedő vidékek a megváltozandó viszonyok következtében ki fognak fejténi.

Különösen figyelmet érdemlő s e járás községeknek, mint felettebb érdekeltnek, eléggé figyelmébe nem ajánlható azon körülmény, hogy Brassótól Zernest felé, mely vidéknek szintén gazdag és kiterjedt erdőségei vannak, hasonló helyi érdekű vasut építése van tervbe véve, mely ha kiépül, a mi bizonyos, az esetben azon vidék versenyével szemben ezen járás lakosságának legnagyobb része, mely ugyancsak fakereskedést folytat még ma, ezen üzletével teljes tétlenségre lesz kárthatatva nagy kiterjedésű és szakszerű mivelés mellett kifogyhatatlan erdőségei dacára; mert vasut hiányában a szállítás lassúsága és költséges volta árui versenyképességét teljesen megsemmisíti.

Ezen körülmény magában véve is eléggé fontos arra nézve, hogy ezen járasnak saját létérdekük ügye iránt oly megfoghatatlan s érthetetlen közönyt tanusító községek lelhargijukból felrzza és késedelem nélküli, célutatos és kitartó munkára, tevékenységre ébressze, mielőtt a tizenkettedik óra elkondulna.

Azt mondja egy magyar közmondás: „Néma gyermek szavát edes anyja sem érti meg”; egy másik pedig: „Segíts magadon és Isten is megsegít.”

Igy a népesség hiába érzi, hiába ohajtja talán jól felfogott érdekében a vasutvonalnak e járás területén leendő átvezetését, ha ebbeli ohaját arra alkalmas módon érthetővé nem teszi.

E célra talán legalkalmasabb eszközül szolgálhatnának az egyes községek előjárásai által ez ügyben összehívandó képvisleti gyűlések, hol is ez irányu ohajukat jegyzőkönyvileg nyilváníthatnák. Avagy az érdekelt községek a já-

rási főszolgabíró elnöklete alatt egy közösen megtartandó gyűlésen körvonalazhatnák ebbeli ohajjaikat, a hol a vasut irányára nézve javaslatot is tehetnének, s ezen jegyzőkönyvet pártolás végett a megyei főispánhoz felterjesztenék.

Csak ily vagy ehhez hasonló módon lehet remélni, hogy e járás nem fog a vasuti forgalomtól teljesen elszigetelve, tengéltre kárthatatva lenni.

Fel tehát a munkára! Az együttes fellépésnek meg fog a kedvező hatása lenni, mert ily egyértelmű kívánság előtt az irányadó körök sem zárhatják el füleiket és nem mondhatják, hogy „a Mór megtette kötelességét és a Mór elmehet”.

Bulgária okkupációjára vonatkozólag legújabbán több alkalommal fölmerült az a hír, hogy e tárgyban Ausztria-Magyarország és Németország Oroszországgal bizonyos meg egyezésre jutott. Mint a „Bud. Corr.”-nak Bécsből megbízható helyről jelentik, ez a hír, valamint minden más hasonló tudósítás „minden tényleges alap nélkül való”. Oroszország Bulgáriát, még ha rendkívüli esetek beállnának is, nem fogja katonailag megszállani, mert igen jól tudja, hogy ezt Ausztria-Magyarország nem hagyja. Tisza miniszterelnök erre vonatkozó nyilatkozata eléggé világos volt. Hír volt arról is, hogy Magyarországból nem szabad fegyvert és lőszeret vinni Bulgáriába. Erről azonban, mint ugyanaz a forrás jelenti, irányadó körök mit sem tudnak.

Ausztria-Magyarország és Románia. Sturdza román miniszter missziója a politikai viszonyokat Ausztria-Magyarország és Románia között oly barátságossá alakította, — írja a „B. H.” — hogy e viszony visszahatása a vámháborúra nem maradhat el. Az osztrák-magyar kormány már azáltal tanusította előzékenységét, hogy megengedte a felmondott köteléki tarifák fentartását. Ugy látszik azonban, hogy küszöbön van valami akció, mely megjavítsa a kereskedelmi és politikai viszonyt Ausztria-Magyarország és Románia között. A hivatalos tárgyalások megkezdése a két állam között nem várható ugyan közvetlenül, de a Bukarestből érkező hírek azt mutatják, hogy bizalmas tárgyalások folynak a két állam között, hogy alapot nyerjenek a modus vivendire nézve. Talán egyelőre megegyeznek egy rövid tartamu provizórium iránt, mely ugyanazon az előnyököt biztosítaná monarchiáknak, mint a melyekben a Romániával szerződéses viszonyban levő államok részesülnek. Ily módon időt nyernének arra, hogy végleg rendezzék a szerződés kérdését. Politikai és gazdasági okokból egyaránt kívánatos volna, ha ennek a két országot károsító állapotnak mihamarabb vége szakíthatnák.

A bulgáriai események.

A „Pol. Corr.”-nak írják Szófiából, hogy Kaulbars tábornok más taktikával, mint a minőt eddig követett, kedvezőbb eredményeket ért volna el, s talán teljes sikerrel fejezhette volna be küldetését. Így azonban a

bolgárok nagyon bizalmatlanok iránta, s ama követelését, hogy a választások a nagy szobranjeba két hónapra elhalasztassanak, arra magyarázták, hogy ezt az időközöt a v a r o k t á m a s z t á s á r a akarja fölhasználni, hogy az orosz okkupáció igazoltnak látszassék. Teljesen titokzatosak ama célok, melyeket Kaulbars tábornok Bulgáriában elérni akar s megfejtethetetlen, hogy miért nem iparkodott megegyezni a jelenlegi kormánnyal, mely elvégre is csak ideiglenes, s melynek az a célja, hogy az újonnan választandó fejedelem megérkezéséig föntartsa a rendet. A fejedelemnek aztán úgy is módjában lesz fölmenteni a mostani minisztereket s helyökre akár Zankov, akár Karavelov hiveiből nevezni ki minisztereket. A mi Sándor fejedelem újra való megválasztását illeti, állítólag biztosították a tábornokot, hogy senkinek sincs szándékában ilyen választás által sulyosítani az ország helyzetét. A fejedelem-választás különben csak üres formalitás, mivel nem a bolgárok választják a fejedelemet, hanem Európa egy általa kiszemelt személyiséget erőszakol az országra. Ugyanazért bármely képviselő választassanak is a szobranjéba, fejedelemnek mégis csak a hatalmak jelöltje fog megválasztani. Érthetetlen tehát az a követelés, hogy a választások s a szobranje összeülése elhalasztassanak.

Kaulbars ismét fenyegetődik. A Havas ügynökség jelentése szerint jegyzéket intézett a bolgár kormányhoz, érélyes hangon tiltakozva a bolgár hatóságoknak az orosz alattvalókkal szemben tanúsított eljárása ellen, mire nézve eseteket is említ föl. Több orosz altisztet a rossz bánásmód miatt a tábornok vissza is honosított. A leg súlyosabb következményekkel fenyegetődik a tábornok, ha ilyen esetek ismétlődnek. A jegyzékben felhozott tények nagy izgatottságot okoztak Pétervárott, de Kaulbars még mindig reméli, hogy a végső lépés elkerülhető lesz.

A bolgár válságot még sulyosabbá igérkezik tenni G a d b a n efendi fellépése, kinek Szófiába érkezését a hír előzte meg, hogy érélyesen fogja követelni a szobranje elhalasztását, ellenkező esetben a török csapatok szállják meg a Balkán-szorosokat. G a d b a n efendi hosszabban értekezett Stambulov és Karavelovval, s csakugyan a szobranje elhalasztását kívánta, míg a választások törvényességét megvizsgálta. A kormány válasza a követelésre az, hogy erre legjobb alkalom a választásokat igazoló ülés és remélik, hogy G a d b a n, ki különben is nem mindenben ért egyet Oroszországgal, engedni fog ebben.

Levelezés.

Gyergyó-Szentmiklós, 1886. okt. 12.

Tek. szerkesztő ur!

A szegény tanulókat segélyező egyesület által folyó hó 10-én Laurenczy János nagytérben a gyümölcskiállítást bezárólag rendezett tánczestély lefolyásáról szíves engedelmevel bátor leszek igen becses lapjában az érdeklődő közönség részére írni.

Már este 8 órákor megszámlálhatlan nagy és szép közönség töltötte meg a nagy termet s a program szerint kezdetét vette az adományozott tárgyak és gyümölcsök nagy részének kisorsolása; ennek bevégezésekor pedig a megmaradt tárgyak elárverezése történt meg. Az árverés iránt nagy érdeklődés mutatkozott s az a lelkesedéssel határos buzgalommal történt meg. A tárgyak jó árban keltek el; a rendezőség öröme leírhatatlan volt a nagy siker felett. Különben is az áldozatkész közönség méltányolta a nemes és üdvös célú eszmét és segített sok szegény gyermeknek a hidegtől didergő testét betakarni.

A sorsolás és árverés után 10 órákor kezdetét vette a táncz. A terem csinnal és g z dagon volt feldisztatva. A rendezőség itt is, mint a kiállítás tartama alatt, dícséretesen s önfeláldozó buzgalommal működött, miért méltán megérdemli hálás köszönetünket. A tánczó fiatalok is ez alkalommal nagyobb

tüzzel, lelkesedéssel tánczolt, mint máskor; nem csoda, hisz a szegény gyermekekért mulattak. A négyeseket 52-52 pár tánczolta. A mulatság hajnali 3 óráig tartott mindvégig a legvígabb hangulatban. A közönség meglehetősen és jó emlékekkel távozott haza s azon megnyugtató öntudattal gondol vissza a lefolyt mulatságra, hogy a szegények s árvák Istene előtt az ily jótékony célú — embertársaink segítségére rendezett — multságok mindenkor kedvesek.

Mielőtt bevégezném szerény tudósításmat, nem mulasztatom el, sőt kötelességemnek tartom az estélyen megjelent hölgyek neveit ide igitatni.

Jelen voltak: Merza Kristófné, Lázár Zakariásné, Demeter Domokosné, Kopacz Antalné, Ugronné, Mikó Máli, Hochsild Lajosné, Tiltscher Edéné, Ferenczy Györgyné, Orel Máténé, Mikó Mihályné, Puskás Lajosné (Borszék), Lázár Péterné, ifj. Vákár Istvánné, [Dr. Sáska Rezsőné (Szárhegy)], ifj. Drotos Jánosné, Tökésy Sándorné, Kopacz Jánosné, Giacomuzzi Baptistné, Csiky Kálmánné, Kedves Tamásné, Novák Jánosné, Romfeld Jánosné urnők; Romfeld Eliza, Puskás Matild (Borszék), Mikó Erzsi, Lázár Hedvig, Fejér Véri, Puskás Marcsa (Borszék), Kedves Erzsi, Fejér Róza, Eránosz Anna, Bartalis Linka (Szárhegy), Tiltscher Iza, Szoutschek Mari, Ferenczy Ilka, Czárán Berta, Lázár Anna (Borszék), Römer Ilka, Bogdán Katinka, Kritsa Róza, Römer Vilma, Drotos Mari, Medgyesy Vilma, Jakabfy Mari (Erzsébetváros), Vákár Matild, Császár Aranka, Fiala Rebi és Kopacz Irén urhölgyek.

Végül az egyesület hálás köszönetét méltán megérdemli Szoutschek Mari k. a. ugya csinnal kiállított rendezői jelvények készítéséért, mint a kiállításához szükséges díszítés és egyéb fáradságáért, melyek mind nemes, önzetlen, jó szívre mutatóknak és örökké jó emlékekben maradnak az egyesület tagjai előtt.

Dárnok.

Felhívás a „Stephanie“ menház érdekében.

Ezen emberbaráti intézet részére évenként ugynevezett öszi gyűjtések szoktak rendezettni, mely alkalommal városunk nemes szívtű, áldozatkész lakossága részint pénz-, részint terménybeli adományokkal járult az intézetben elhelyezett munkaképtelen öregek ellátásához. A legközelebbi pár évben e gyűjtések elmaradtak, mert a t. közönség jótékonykását „Rudolf“ kórháznak, e legifjabb s gyámolításra leginkább rászoruló intézetünk vette igénybe. Azonban az igazgató bizottmány elhatározása folytán ismét fog gyűjtés rendeztetni a menház részére, s az ennek foganatosítására felkérendő bizottság legközelebb ki is fog szállani a gyűjtés megkezdése végett. Felhívjuk tehát a t. közönséget, hogy a gyűjtéssel megbízott egyént szívesen fogadva, a menház évi fenntartásához akár pénz-, akár terménybeli adományaival járulni szíveskedjék.

Kézdi-Vásárhelyt, 1886. okt. 21.

Br. Szentkereszty Stephanie,

elnök.

Erdélyi Károly,

titkár.

TANÜGY.

Tanügyi miseriák.

XII.

A tekintetes állami iskolai gondnokságnak Pürkerecen.

A gondnoksági utasítások 4-ik §-a értelmében van szerencsém betérjesztetni a jelen év július hó 13-áról idei 132. sz. alatt kelt két pontból álló külön véleményemet, két egymással egyező példányban.

Kérem ezt és az év május hó 31-éről 111. sz. alatt kelt előbbi külön véleményemet is (most már másodsor), mely itt a gondnokságnál vesztel, két egymással egyező példányban a tanfelügyelőséghez azon megjegyzéssel betérjesztetni, hogy az illetéktelen visszaküldés és visszatartás miatt a felelősség őt és a gondnokságot egyaránt fogja, mint visszaélés, terhelni. Pürkerecen, 1886. július hó 13-án.

Fejér Gyula,

ev. lelkes s gondnoksági tag.

XIII.

Nmltsgu vall. és közokt. miniszter ur!

Kegyelmes uram!

Nagyméltóságod kegyelmes jó akarata tetemes évi anyagi áldozattal tartja fenn a pürkerei állami iskolát. Midőn a helybeli presbiterium s egyházi nagy képviselő mintegy három évvel ezelőtt a magas állam és az egyház között fennálló szerződés értelmében az iskola céljaira készséggel átengedte 3 tulajdon tantermet, egy tanítói lakosztályát mellék épületekkel, 2 udvarral, kerttel együtt: akkor ezen állami iskolának 2 jeles szakképzett és egy oklevél nélküli öreg tanítója volt.

Azonban az 1884-85-ik tanév elején Koós Ferencz tanfelügyelő ur nmltsod tudta és beleegyezése nélkül a magas állam és az egyház között fennálló törvényes szerződés 4-ik pontja és a szentesített iskolai törvény határozott intézkedése ellenére a szervezett 4-ik és új tanítói állomásba L. J. személyében, fájdalom, egy oklevél nélküli, szakképzetlen tanítónót helyezett. Midőn pedig később a szerződés és iskolai törvény kettős megsértéséről nmltsóságod tudomást nyert, akkor már L. J. felsőbb helybenhagyás, kinevezés és szabályszerű hivatali eskü letétele nélkül itt Pürkerecen Koós tanfelügyelő ur nagy kegyéből már az iskolában jó ideig működött. Bizonyosága ennek az 1884-ik évi október hó 1-ről 987. sz. b) alatt kiadott tanfelügyelői átirat, melyben az új állomásra a nevezett oklevél nélküli egyén hozatott javaslatba, de a melyben egyszerű Pürkereczre állását elfoglalni ki is küldetett Koós tanfelügyelő ur által, mit tényleg 1884. október 5-én itt el is foglalt oklevél, miniszteri kinevezés és eskü letétel nélkül. Bizonyosága ennek az 1884-ik év december hó 1-ről 1301. sz. alatt ide küldött tanfelügyelői átirat, mely szerint L. J. oklevél nélküli tanítónőnek magas miniszteri rendelet szerint szorosan meghagyatik, hogy tanítónői képesítő oklevélét az 1885-ik évi augusztus hó 31-ig okvetlen megszeresse. Tény az, hogy L. J. hivatalos esküjét nem — mint kellett volna — október hó 4-én, hanem csak december 5-én tette le, tehát két egész hónapig eskületétel nélkül törvénytelenül működött.

A mi pedig L. J. 1884-85-ik tanévi működését illeti, az minden eredmény nélküli. Mert a zárvizsgálaton az I-ső osztálybeli tanítványai se olvasni nem tudtak, se a számtani egység fogalmával tisztában nem voltak, se a beszéd és értelem gyakorlatban sikerei elő nem haladtak. Ez pedig feltűnő kötelesség-mulasztás. De sőt nevezett az 1885-ik év május hó 1-étől augusztus 31-ig 4 egész szünidei hónapon át semmit se tanult s a tankötelesség megszerzése esze ágában se volt, hanem e helyett illetéktelen községi képviselői bizonyítvány szerint a helybeli magyarelles szász jegyző, ki egyszerűen állami iskolai gondnoksági elnök, hamis tartalmu bizonyítványt terjesztett fel nagyméltóságodhoz, hogy L. J. milyen jeles tanítónő s hogy mennyire meg vannak vele elégedve és így sikerült egészen méltatlanul meg egy egész évre az oklevél-megszerzést elhalasztani saját kérvénye és a gondnokság igaztalan támogatása alapján Koós tanfelügyelő ur tudtával s felterjesztésével.

(Vége következik.)

Meghívó.

A kézdivásárhelyi jótékony nőegyesület 1886. október hó 24-kén d. u. 1/2 órákor a tanácsház dísztermében rendes évi közgyűlést tart, melyre a tagokat van szerencsénk tisztelettel meghívni.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó beszéd.
2. Mult közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése.
3. Titkári jelentés.
4. Számvizsgáló bizottság jelentése a pénztár 1885. évi állapotáról.
5. Pénztáros jelentése a pénztár jelenlegi állásáról.
6. Jelentés a taggyűléstől.
7. Indítványok. keblü ügyek.

Kézdi-Vásárhelyt, 1886. október hó 16-án.

Özv. Cserey Jánosné,

elnök.

Vajna Károly,

jegyző.

Meghívó.

A háromszékmegeyi „Erzsébet“ árvaleánynevelő intézet folyó évi rendes közgyűlése október hó 24-ik napján délután 1/3 órákor Kézdi-Vásárhelyen a tanácsháznál fog megtartatni, hova az alapító és rendes tagok s minden barátai a nemes ügynek bizalommal meghivatnak.

Főbb tárgyai a gyűlésnek:

1. Elnöki megnyitó.
2. Titkári, igazgatói, pénztárnoki, iskola-

széki, ügyvédi jelentések az intézet anyagi és szellemi működéséről.

3. Költségvetések előterjesztése.

4. Számvizsgáló bizottság jelentése és annak a jövő évre való kinevezése.

5. Határozat az alapvagyon mikénti kezeléséről.

6. Bejelentése az árvaház élettrajzána, keletkezése óta.

7. A felveendő árvák létszámának meghatározása.

8. Határozat Háromszékmegei törvényhatóságának 1886. jan. 16., 59. sz. alatti átiratára.

9. Több folyó ügyek elintézése, indítványok.

Kézdi-Vásárhelyt, 1886. október hó 17-én.

Br. Szentkereszty Stephanie,

elnök.

Meghívó.

A kézdivásárhelyi szegény s munkaképtelen öregek „Stephanie“ menházának folyó évi rendes közgyűlése Kézdi-Vásárhelyen a tanácsháznál október hó 24-én d. u. 1/4 órákor fog megtartatni, hova az alapító és rendes tagok s minden érdeklődő ügybarátot bizalommal meghívunk.

A gyűlés főbb tárgyai:

1. Elnöki megnyitó beszéd.
2. Titkári, pénztárnoki és leltározó bizottsági jelentések.
3. Számvizsgáló bizottság előterjesztése és annak a jövő évre való kinevezése.
3. A háromszékmegei közgyűlés válasza azon átiratra, melyet a menház kézdi s orbai járási szegényeknek a menházba leendő elhelyezése ügyében tett.
5. Az alapszabályok 7. §-ának értelmében a tisztikar és igazgató bizottmányuk újra választása.
6. A jövő évi költség-előirányzat megállapítása.
7. Határozni a menház épületének naggyobbitása felől.
8. Az éven át felveendő szegények létszámának meghatározása.
9. Indítványok s kérvények.

K.-Vásárhelyt, 1886. okt. 17.

Br. Szentkereszty Stephanie,

elnök.

Felhívás

a hazai szállodások-, vendéglősök- és koromszörökhöz.

Tisztelt szaktársak!

Ipartársulatunk kebelében már régebben megindult azon mozgalom, melynek célja egyrészt megvalósítani mindazon nagyobb szabásu eszméket, melyek hivatva vannak a zilált viszonyokat megszüntetni, melyek iparunkra mind ez ideig bénítólag hatottak, nemkülönben fejlődésünket gátolták, valamint megszüntetni azon ólomsúlyt, mely reánk nehezedő terheket, a melyeket mai napság már miben sem lelük alapjukat; viszont célja létesíteni másrészt mindazon üdvös hatásu intézményeket is, melyeket mulhatatlanul szükségeseknek tartunk arra, hogy közöttünk az önértékes és öntudatos hazafias szellem minél inkább fejlesztessek, létünk és jövőnk érdekében és anyagilag is biztosítsanak, iparostársaink pedig részesüljenek azon elismerésben, mely őket feltétlenül megilleti s foglalják el a társadalomban azon helyet, melyet hivatva betölteni. Minél inkább foglalkoztunk mi ezen eszmékkel, annál inkább érezzük gyengeségünket, mert hiányzott ez ideig azon általános erkölcsi támogatás, melyjéltalapja a nagyra törő eszmék megvalósításának.

Hogy már ez ideig nem csekély mérvben foglalkoztunk mind ezen nagy horderővel bíró kérdésekkel, elég bizonyítékot adja annak szaklapunk, mely bár kivonatosan, de tüzetesen foglalkozik az ezen kérdésekben megjelenő cikkekkel, — mely kérdéseknek mielőbbi gyökeres megoldását mulhatatlanul szükségesnek tartjuk.

Ha egyenként lépünk a harcotra, — mint azt eddig tettük — bár küzdhetünk, de erőnk, tehetségünk szétforgácsolódik s az eredmény vajmi csekély, sőt legtöbb esetben semmi; egyedül a tömörülés, a vállvetett munka és egyöntetű eljárás lehet az, mely megtermi gyümölcsét, mely eredményezi a biztos győzelmet.

Ez oka annak, hogy, t. szaktársak, önközös fordulunk, s felhívjuk életkérdéseink megoldásának harcában mentül tömegesebben részt venni.

Ez oka annak, hogy egyet-egyet szükségét látjuk, egy az ország fővárosában Budapestben megtartandó országos vendéglős-értekezletnek, melyre önöket ezen a legszívvelősebben meghívjuk.

Mert minél tömegesebben jelentkeznek az ország különböző vidékeiről t. szaktársaink az értekezletben leendő részvételre, annál nagyobb bizonyítéka és biztos hőmérője ez azon általános érdeklődésnek, melylyel azon

nagy eszmék, mint az „Országos vendéglős szövetség alapítása”, „a regále-ügy rendezése”, „országos vendéglős-nyugdíjalap létesítése”, „iparágunk képesítésének kimondatása” és a „személyzet közvetítési ügyének rendezése” felkelttek.

Ugyanazért felkértük t. szaktársainkat, miképp résztvételi nyilatkozataikat legkésőbb 1886. évi november hó 15-ig bezárólag ipartársulatunk hivatalos helyiségében (Budapest, IV. Lipót utca 12. sz.) beküldeni szíveskedjenek és pedig annál is inkább, mert ha a jelzett időpontig vidéki szaktársaink kellő számban nem jelentkeznek, az országos értekezletet megtartani nem lehetne.

Kellő számu jelentkezés esetében, jelentkezett szaktársaink az országos vendéglős-értekezlet megtartásának napjáról külön meghívó útján fognak értesíteni.

Fel tehát, t. szaktársak, Budapestre! Fel, az országos vendéglős-értekezletre!

A budapesti szállodások, vendéglősök és kormárossok ipartársulata nevében:

Walter Ferencz,
alelnök.

Gundel János,
elnök.

Különlélek.

— Egy újabb neme a csapásoknak. Kézdiszék több községéből elszomorító hírt hallunk a gazdától. A rovarok (hernyók) az őszi vetésekben oly nagy pusztítást visznek véghez, hogy már is megsemmisítettnek mondható őszi vetéseink legnagyobb része.

— A kézdi-vásrhelyi jótékony nőegyesület 1886. okt. 24-én, azaz vasárnap, a kézdivásrhelyi tanácsház dísztermében fillérestel rendezte. Az estély műsorát felolvasás, szavaltat és női iparcikkekből kiállított tárlat foglalkoztatja. A tárlaton a modern iparcikkek mellett igen szép régi himnuszok és a kalotaszegi női ipar több értékes terméke is ki lesznek állítva. Kezdeté 7 órakor. Belépti díj: uraknak tánczdíjjal együtt 40 kr, hölgyeknek 30 kr. Megjegyzés. 1. Az uraktól jövőre külön tánczdíj nem fog szedni. 2. A nőgyelet ezzel megkezdí rendes heti fillérestelést, melyek jövőre minden szombatn fognak megtartatni.

— A háromszéki „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézet estélyéről mult számunkban hozott tudósításból a szíves közreműködők közül sajnos tévedésből kimaradtak: Balogh Gyuláné, Barthos Károlyné és Sylvester Dénesné urhölgyek nevei, a kik pedig az estélyen kiválóan odaadó munkásságot fejtettek ki, s a mit ezennel sietünk is nyilvánosan helyreigazítani. V. K.

— A brassói magyarok hazafias ünnepet ültek mult vasárnap. E napon tartotta az erdélyrészi kultúregyesület brassómezei választmánya ülését s nyitotta meg ugyanekkor a fiók kultúregyesület által létesített kisdédvót. A gyűlés a régi városházán folyt le s a résztvevők oly nagy számmal voltak, hogy sokan ki is szorultak a tereméből, ugyanabból a teremből, honnan másfél év előtt az első nemzetközi tiltakozás hangzot föl a keletkező erdélyrészi magyar kultúregyesület ellen. A brassómezei fiókgyesület már is szép eredményeket tud felmutatni. Létesített magyar pénzintézetet, magyar dalgyesületet és magyar kisdédvót. A kisdédvó felavatása után bankett volt, melyen vége-hossza nem volt a hazafias szellemű beszédeknek.

— A lapunkban hirdett vajakpülő-gép kiadó-hivatalunkban (Kézdi-Vásárhelyt) megtekinthető. Lapunk kiadója e géppel néhány kísérletet már eszközölt is, s az eredmény meglepő volt. Előnye, melyért minden gazdának különösen ajánlható, abban áll, hogy a kópülés művelete néhány perc alatt bevégeződik és hogy edes tejből is lehet azzal vaját kópülni ép oly könnyen, mint savanyu tejből. Az edes tejből épen annyi vaját lehet előállítani, mint a savanyított tejből, ezenkívül a vaj ize kellemesebb, s az ily módon visszamaradandó u. n. kvert tej felfőzve kávéhoz, továbbá sütéshez, sajt és turó készítéséhez ép oly alkalmas, mint kiverés előtt, melyek mindenesetre figyelemre méltó előnyök. Felhívjuk rá a gazdák figyelmét. Bővebb felvilágosítás lapunk kiadóhivatalában nyerhető, hol az érdeklődők a gépet meg is tekinthetik.

— A gyergyószentmiklósi szegény tanulókat segélyező egyesület által rendezett gyümölcs-kiállításához egyéb tárgyakat adományoztak: ifj. Tiltcher Ede porcellán írószert, Kriksa Péterné 1 fénykép-albumot, Orel Dezső 1 fali gyufatartót, Lázár Lajos egy pár virágtartót, id. Tiltcher Ede egy dohánytartót, Lázár Menyhért 2 virágvasat, 1 gyufatartót, Giacomuzzi Baptiszné 6 dessert-tányért, Avéd Hermína 5 db himzést, Lázár Hedvig 6 uszonna-üvegágyant, Laurenczi János 1 üveg pezsgőt, Dr. Fejér Dávid 1 veres-fekete kendőt, a Keresztes és Tökésy cég 1 kis sörhordó-szekeket és tűzoltó-tornyot, Kriksa Zoltán egy szivartárczát, Péter Lajos 2 aranykeretű képet, Kopacz Lukács 1 porcellán czukortartót, 2 virágtartót, Dendynk Rudolf 1 üveg vajtartót, 1 üveg finom rozsolist, Nagy Tamásné 1 fénykép-albumot, Kri-

tsa Konrád 2 himzett párnahajat, Csergő Hermin 1 lámpatálcát, Cziffra Mihály 21 db ocsesebecsét, Benedek György egy dominó-játékot, Finkler Lászlóné 1 virágvasat, egy dominó-játékot, Czárán Ber a egy burgonyatakarót, egy bonboniért, Kedves Tamásné 1 rozsolis-servicét, Blága Imréné 1 legyezőt, Lázár Zakariásné 4 párnahajat, Kriksa Klára egy pár csipke-harisnyát, Lázár Gyulaoska két tintatartót, Vákár István 2 üveg rozsolist, Demeter Domokosné 1 pár fíndzsát, egy ruha-akasztót, Lázár János 2 üveg rozsolist, Novák Jánosné 2 üveg befőttes, Finta Mária 1 drb gyümölcstakarót, ifj. Roth István 1 fészületet, Kálmán István 1 porcellán szappan-tartót, 1 porcellán nádméztartót, Korody Istvánné 1 éjjeli lámpát, Romfeld Eliz 1 zsebkendő-tartót, Simon Ede 1 tintatartót, 1 rajzeszköz-tartót, Karácson Jánosné 6 drb zsebkendőt, Eránosz Anna 1 munkakosarat, Römer Gyuláné 2 üveg befőttes, Szoutschek Mari 1 himzett varrópárnát, Hoppé Lipót 1 fényképkeretet, Zakariás Anna 1 üveg befőttes, Szárúkan Mártonné 2 párnahajat, 1 selyem kendőt, Merza Kristófné 1 díszes virágkosarat, 1 gyümölcs-csokrot, 3 üveg befőttes, Havas Ernő 1 üveg madarat, Vákár Gergely 1 rozsolis szervicet. Mely szíves adományokért fogadják az egyesület leghálásabb köszönetét. Győ.-Sztmiklóson, 1886. évi okt. hó 17-én. A rendező bizottság.

Nyilvános számadás és köszönet.

A háromszéki „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézet kezelő-bizottsága kedves kötelességeinek ismeri a folyó évi október hó 16-án az intézet javára, özv. gróf Mikes Benedekné és Hatolykai Potsa József megyei főispán ur elnöklete alatt rendezett, közvácsorával, tánczozal és tombolajátékkal összekötött hangversenye jövedelméről nyilvánosan elszámolni.

Bevétel:	
a) Belépti-jegyekből	126 frt — kr.
b) Felülfizetésből	100 frt 14 kr.
c) Tombolából	66 frt 55 kr.
d) Közvácsorából	87 frt 86 kr.
e) Czukrárszathól	15 frt 22 kr.
f) Virágeladásból	6 frt 71 kr.

Összesen: 403 frt 48 kr.

Kiadás:	
a) Zenészeknek	32 frt — kr.
b) Világításért Szöcs Józsefnek	18 frt 13 kr.
c) Nyomatványokért Szabó Albertnek	15 frt — kr.
d) Posta-díjak, borítékok, surló asszonyoknak	5 frt 30 kr.
e) Szalagokért Fejér Lukácsnak	5 frt 53 kr.
f) Városszolgáknak felszolgáltatásért	4 frt — kr.
g) Hordáraknak segítéséért	2 frt 60 kr.
h) Blatt Mihály festőnek padozat-bevonásért	6 frt 52 kr.
i) Szivarokért és 4 deca theáért	4 frt 20 kr.
k) Turóczi Lászlónak csokorszegélyért	1 frt 04 kr.
l) Politzer fiakkeresnek fuvarért	3 frt — kr.

Összesen: 97 frt 32 kr.

Összes bevétel 403 frt 48 kr.
Összes kiadás 97 frt 32 kr.

Marad tiszta jövedelem 306 frt 16 kr.

Az estély jövedelmének emelését a következő áldozatkész felülfizetők eszközölték:

Özv. Gróf Mikes Benedekné 20 frt, Hatolykai Potsa József főispán 20 frt, Bélydi Tivadar 8 frt, Seethal Ferencz 8 frt, id. Dónáth József törvényszéki elnök 5 frt, Báro Szentkereszty Stephanie 5 frt, Br. Szentkereszty Irén 1 frt, kézdivásrhelyi takarékpénztár 5 frt, Szöcs József polgármester 2 frt, id. Tóth Istvánné 2 frt, Kökösy Károly 2 frt, özv. Mátyás Zsigmondné sz. Gáll Rózália 2 frt, Séra Tamás megyei árvaszéki elnök 2 frt, özv. Potsa Jánosné 2 frt, özv. Cserey Jánosné 1 frt, Hankó Lászlóné 1 frt, Molnár Józsiás 1 frt 4 kr, Fejér Károly bíró 1 frt, Solyom Miklós alügyész 1 frt, ifj. Jakab István 1 frt, id. Szöcs János 1 frt, Szabó Mózesné 1 frt, Nagy Lajosné 1 frt, Feszt Antal Léczfalváról 1 frt, Csia György Kovásznáról 1 frt, kovásznai igazgató 1 frt, Balog Izrael törv. bíró 1 frt, Bartha Mór 50 kr, Balog Gyula 50 kr, Spiczter Dávid 50 kr, Kovács Károly kereskedő 50 kr, Török Sándorné 30 kr, Mauthé János 20 kr, Bertalan Izsák százados 20 kr, Rósának Jánosné 20 kr, valaki 20 kr; összesen 190 frt 14 kr.

Fogadják a nemes szívi adakozók e dicséretre nem szoruló magasztos tettükért legforróbb köszönetünket.

Az estély programjában közreműködött hölgyek és urak az elért szép szellemi és anyagi siker megnyugtató tudatán kívül fogadják a kezelő-bizottság leghálásabb elismerését és köszönetét. Örök emlékü és lekötőtelező reánk nézve Bélydi Tivadarné Seethal Ferencz és ö mltóságai ama nemes jósága, hogy estélyünk fényét és sikerét személyes közreműködésükkel emelni — a kedvezőtlen idő, a nagy távolság daczára is — kegyesek voltak. Báro Szentkereszty Irén ö mltóságának, Szentpéteri Msriska altorjai tanítónő

kisasszonynak közreműködésükért, Benkő Sándor városkapitány urnak zongorája kikölcsönzéséért és hathatós ügybuzgóságáért, valamint a minden alkalommal készséggel közreműködő s intézetünket meleg partfogásában részesítő tanítói dalkörnek fellépéséért itt a nyilvánosság terén szintén meleg köszönetünket fejezzük ki.

Az estélyt rendező bizottság minden egyes tagjának, különösen Potsa József főispán és Gróf Mikes Benedekné ö mltóságaiaknak, mint ügybuzgó nemes szívi társelnököknek, a részvétért, Szöcs József polgármester és id. Tóth Istvánné alelnököknek a rendezés körül kifejtett buzgalomért, Welner Györgyné és özv. Nagy Dánielné urnóknak a háziasszonyi teendők fáradságtalan odaadó, lelkiismeretes teljesítéséért, Barthos Károlyné, Sylvester Dénesné, Balog Gyuláné, Könczei Miklósné, Barthos Borka, Könczei Zsuzsika, Benkő Emma, Székely Málvina, Kelemen Ilona, Márton Mari, Kovács Irma, Török Mari, Szöcs Etel, Szabó Anna, Sárkány Gyuláné urhölgyeknek a rendezés, tombolázás és étel előállításnál kifejtett buzgalomért, ifj. Tóth István urnak 5 drb, Hosszu Béla urnak 2 drb díszes virágcsokor összeállításáért, Bárdy István, Baka Mihály, Balog Gyula és Blatt Mihály urnaknak a terem és mellékhelyiségek feldíszítéséért, Zayzon Lázárné urhölgynek és Fejér Antal urnak a pénztár ügyes kezeléséért, a szűkös felülfizetések eszközöléséért, Fejér Lukács, Dávid Antal és ifj. Dávid István urnaknak a terem díszítéséhez szükséges szönyegek kiadásáért, Novák Sándor kereskedő urnak a szükséges felszerelések stb. kikölcsönzéséért, ifj. Csizsár Pál, Jancsó Mózes, Baka Mihály urnaknak a jegyek előadásáért kezelő-bizottmányunk legméltóbb elismerését és köszönetét fejezi ki.

A vidéki és városi közönség ez alkalommal is fényes bizonyítékot nyújtott tömeges megjelenésével human érzelmeiről, az anyagilag is felmutatott szép sikerrel a jótékony czélok példás támogatásáról. Ugy a nagyérdemű jelen volt közönség, mint a buzgó közreműködők egyen-egyen fogadják hálás köszönetünket.

Isten áldása kísérje buzgó munkás életüket, hogy egy a családi élet örömeiben változhatatlan boldogságot találjanak, mint a szenvedő emberiség érdekében minél számossabb jótéteményt gyakorolhassanak.

K.-Vásárhelyt, 1886. okt. 22.

A háromszéki „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézet kezelő-bizottsága nevében:
Br. Szentkereszty Stephanie, Erdélyi Károly,
elnök. titkár.

Közlemény

a háromszéki „Erzsébeth” árvaleány-nevelő intézet javára 1886. október 16-án tartott tombolajátékra tett szíves adakozásokról.

Özv. Gróf Mikes Benedekné aranyozott nagy kosár virággal 1 drb, tüspárna 3 drb, munka-táska 1 drb, saché 2 drb, lámpa tárcza 2 drb, kis kosár 1 drb, tűtartó 1 drb, medve, kanári, egy madár és rák, papír-pép munkákból 1—1 drb; összesen 14 drb.

Potsa József főispán szötemények 9 darab.

Cserey Jánosné porcellán kutya 1 drb, levélnyomató 1 drb, hamutartó 1 drb; összesen 3 drb.

Seethal Ferencz és ö mltóságai levélnyomató 1 drb, chinai tárcza 1 drb, kis skatulya 1 db, chinai nagyobb skatulya 1 drb; összesen 4 darab.

Báro Szentkereszty Béláné chinai tálcza, virágtartó 1—1 drb, kesztyű 1 pár; összesen 3 drb.

Gróf Nemes Jánosné kis kugli 1 skatulyával, dohány-tárcza 1 drb, szivartartó 2 drb, játék 2 skatulya; összesen 6 drb.

Báro Szentkereszty Stephanie két kristály tintatartó 1 drb, porcellán kosár szalmával ékítve 1 drb, kosár női munkából 1 drb, chinai író-mappa 1 darab, munkának való táska 1 drb, édesség-tartó szalmából 1 drb, belyegtartó 1 drb, csigával kirakott kis skatulya 1 drb, tálcza női munkából 1 drb, kis porcellán kosár, himzett kis takaró, zöld kis porcellán tányér, kézi kosár vessell ékítve, kivarrott papirtartó, himzett tűtartó, óratartó posztóból kivarrrva, lámpatálcza 1—1 drb; összesen 17 drb.

Báro Szentkereszty Irén faliköször posztóból 1 drb.

Tóth Géza parfüm 2 üveg.
Ifj. Tóth Istvánné asztali csengő 1 drb, gyufatartóbéka 1 drb; össz. 2 drb.

Fogadják a jótékony adakozók az árvák nevében kifejezett hálás köszönetünket.

Kézdi-Vásárhelyt, 1886. október 19.

Br. Szentkereszty Stephanie,
elnök.

Vajna Károly,
jegyző.

A közönség köréből. *)

Csik-Szereda, 1886. okt. 18.

Tekintetes szerkesztő ur!

Azon mostoha bánásmód, melyben a helybeli kereskedelem és ipar a városi rendőrhatalóság által részesítettik, bátorságot ad arra, hogy a nyilvánosság elé hozzak oly ügyet, mely a kereskedő és iparos megélhetését nagyon nehezíti.

Ezt megelőzőleg legyen szabad azon áldozatokra mutatnom, melyeket a kereskedelem és ipar hoz; legyen szabad kiemelnem, a mit most a koronás uralkodótól le az egyszerű polgárig mindenki érez és hangzotat: védeni kell az ipart és emelni kell a kereskedelmet. Az áldozat, melyet a kereskedelem hoz, nem oly kicsinylendő; a kereskedelem terheit emlékeztetbe hozni oly uraknak, kik a hivatalosboka kényelméből nem látják a létért való küzdelmet, talán még sem lesz fölösleges! Hát mit tesz az a kereskedő, mily terheket visel és mit nyer a hatóságtól, mily védelmet kap az államtól?

Ha bármely ipart akar üzni, iparengedélyt kell váltania; czégbt be kell jegyeztetnie; jövedelme tizedrészt adóul fizeti, ezenkívül pótdót fizet; boltbéré aránylag más város-hoz igen magas; könyveit bélyegezni tartozik; vagyonáról fizeteskép telenség esetén a törvény előtt számot adni tartozik; vagyonán kívül önakarata ellenére nevét és becsületét veszitheti; míg nem kereskedő, mindezeknek alávetve nincsen; fizet iparkamarai illetéket; részt vesz a jótékony-ság minden terén, hiszen a jótékony és nemes czélu egyletek első sorban a boltosokat keresik fel. És az állam, mely minduntalan azon van, hogy a kihaló középosztály helyére egy új osztályt teremtsen, emelni törekszik a kereskedelmet, lendít az iparon, meghozván az új ipartörvényt; jó és szép czéljai vannak államnak és társadalomnak, de hiány van a törvényben, hiányzik belőle egy: a törvény végrehajtására kellene a kereskedelem és ipar érdekeit szíven hordozó tisztviselőket is teremteni!

Hogy csak néhány főbb vonást emeljek ki, itt van a kereskedők és iparosok megkárosítása, mely az utóbbi időben divatba jött házalásból származik.

Néhány hónappal ezelőtt városunkba érkezett egy kereskedelmi utazó, ki házról házra járt női ruhaszövet-mintákkal s részlet-fizetésre bocsátotta áruba a felmutatott minták szerint mérték után készitendő női ruhákat. És tudomásom szerint több száz forintba menő megrendelést kapott itten.

Utóbb, folyó hó 16- és 17-én, Hannich Henrik brassói szabó volt itt férfiruhaszövet-mintákkal, s szintén részletfizetésre ajánlotta a minta és mérték szerint készitendő férfiruhákat.

A mennyiről tudomással bírok, több mint 1500 frt értékű megrendelést kapott nevezett szabómester, mely után — az árakat tekintve — legkevesebb 40% nyeresége van s ezt ajánlom a t. adófelügyelő ur figyelmébe.

A mult évben járt itt egy brünni házalo, ki egy-egy rend férfiruhára való szövettel járt házról házra, s ennek kedvéért megtette a t. kapitány ur, hogy hivatalosan igazolta, miszerint a 8—10 frtért eladott ruhára való tiszta gyapjúból vannak készitve, noha annyit értett hozzá, mint a hajdu a harangöntéshez; de azért mégis megtette, mert . . . ez is a rendőrkapitány dolga, s csinált a brünni házalonak jó gseftet.

Vegyük tekintetbe még azt is, hogy a zsidó házalo is majd minden két hónapban megjárják ezen vidéket és városunkban is mindig legalább két napig gseftelnek, s nem joggal kérdezhetik-e, hogy az efféle tiltott üzérkedést miért engedi meg a t. rendőrkapitány ur!? S ha igaz az, mivel mentegőzni szokott, hogy nem volt tudomása ezekről: akkor miért viseli a rendőrkapitány czimet, ha idegensk két napig is tartózkodhatnak és üzérkedhetnek Szeredában, a nélkül, hogy tudna róla?

Egyébképen alaposan meg vagyok győződve arról, hogy a városunkban divó nagy

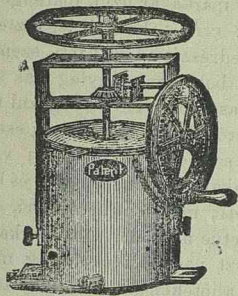
*) Ezen czikkért a felelősséget eskia a sajtóhatósággal szemben vállaljuk el. Szerk.

Egy kereskedő..

Felelős szerkesztők:
Ifj. Dobay János. Sprencz György.
Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

**Fekete franciaia faille, su-
rah, satin merveilleux, sa-
tin luxor, atlas, damask, rips és tafeta**
selymeket meterenkint 1 frt 20 krtól
8 frt 85 krig (körülbelül 120 különböző
minőségben) szállít egyes öltönyre való
darabokban és végekben vámmentesen
a helyszínére **G. Henneberg** (es. kir. ud-
vari szállító) selyemgyár-raktára **Zü-
richben**. Minták azzonnal küldetnek.
Levelekre 10 kr szállítási díj kell.

Tiszta selyem szöveteket
méterenkint 80 krért, ugy-
szintén 1 frt 10 kr és 1 frt 35 krtól 6
frt 10 krig (színes, vonalzott és koc-
kás mintákban) szállít egyes öltönyre
valókban vagy végekben vámmentesen
a házhoz **G. Henneberg** (os. kir. udvari
szállító) selyemgyár-raktára **Zürichben**.
Minták azonnal küldetnek. Levelekre
10 kr szállítási díj kell.

Csoda a találmányok terén.

Felette fontos és nélkülözhetetlen az emberiség általános jólléte szempontjából és pedig minden családra, általában a mezőgazdákra, tej-árusokra, földbirtokosokra nézve az újonnan feltalált, egész Európára nézve szabadalmazott Auspitz Schmid-

VAJKÖPÜLŐ-GÉP.

mely nem ütési, ütközési vagy habzási, hanem egy egész ujonan felfaltad cs. kir. szab. sodró-rendszer szerint van összeállítva. A ki tehát tisztá, hamisíjhoz akar jutni, előállíthatja azt maga akár egy lével, a mi legfennebb öt percnyi időt igényel. Ési módja az összes nyelveken meglevő használati szerű, könnyű és gyorsan megy. Ezen vajköpülő-percz alatt, édes vagy savanyu tejfölből pedig há-10 legistább és legjobb ízű vajat lehet előállítani. 11-12 tintetben hasznos gépet mindenkire nézve hozzá-13 zó rendkívül jutányos árak mellett ajánlom: 14

Hogy ezen minden tekintetben hasznos gépet mindenkire nézve hozzáférhetővé tegyem, a következő rendkívül jutányos árak mellett ajánlom:

1. sz.	(5 liter ürtartalommal)				8 frt — kr.
2. „	(10 „ „	hőmérővel)			11 „ 50 „
3. „	(25 „ „	„			35 „ — „
4. „	(45 „ „	„			45 „ — „

MEGJEGYZÉS.

Ezen cs. kir. szabadalmazott, egész finom és tartós ércből készített gőp már azért is előnyösebb minden eddiginél, mert különös díszet képezi a háznak, mely vajkészítés tekintetében ugy minőségre, mint mennyiségre nézve felülmúlja a többi.

Annak bebizonyítására, hogy ezen hirdetés tiszta valóságon alapszik, kijelentem a nyilvánosság előtt, hogy mindenkinek azonnal visszaadom a pénzt, ha a gép, tekintetbe véve a fennemlített célokat, várakozásainak meg nem felel. A megrendelés tehát nem jár koczkáztatással.

Megrendelések a pénz előleges beklüldése vagy postai utánvétel mellett
S. Löw általános kiviteli irodája (Universal-Export-Bureau) osztrák-
magyar főügynökségéhez küldendők Bécsbe (II, Nordbahnstrasse Nro 26).

7-30

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK.

M e t r e n d.

Érvényes 1886. október hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1886. október hó 1-től.

Állo m á s o k		319. vegyes v.	307. személyv.	301. gyorsvon.	Állo m á s o k		319. vegyes v.	307. személyv.	301. gyorsvon.
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)				Kis-Kapus (vendéglő, elágazás Nagy-Sze- ben felé)	(érk. ind.)	11.19	12.44	
Brassó (vendéglő)	(érk. ind.)	4.16	7.47			(érk. ind.)	11.31	12.49	
Botfalva	"	4.44	8.08		Tövis (vendéglő, elágazás Arad felé)	(érk. ind.)	1.22	2.09	
Földvár	"	5.02	8.24		Nagy-Enyed	"	1.51	2.19	
Mogyorós	"	5.24	8.39		Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vá- sárhely felé)	(érk. ind.)	2.18	2.39	
Apáca	"	5.43	8.51			(érk. ind.)	3.04	3.14	
Köpecz	"	6.05	9.07		Gyéres (elágazás Torda felé)	(érk. ind.)	3.14	3.22	
Ágostonfalva	"	6.15	9.14			(érk. ind.)	3.51	3.53	
Alsó-Rákos	"	6.36	9.30		Kolozsvár (vendéglő)	(érk. ind.)	4.01	3.56	
Homoród	"	7.06	9.51			(érk. ind.)	5.56	5.30	
Kacza	"	7.28	10.04			(érk. ind.)	6.31	6.31	6.03
Bene	"	7.53	10.24		Nagy-Várad (vendéglő)	(érk. ind.)	10.00	11.00	9.13
Erked	"	8.18	10.39			(érk. ind.)	10.55	11.15	9.18
Héjasfalva	"	8.52	10.03		Budapest	(érk. ind.)	7.45	10.00	2.15
Segesvár (vendéglő)	(érk. ind.)	9.19	11.19						
Medgyes	(érk. ind.)	9.31	11.26						
		10.57	12.29						

 Brassóból Bukarest felé a gyorsvonat indul reggel 5 óra 45 perczkor, a vegyes vonat délután 1 óra 55 perczkor.

Nyom. Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelytt.